

Fellesforbundet

Oslo, 22.10.15

Forslag til Statsbudsjett 2016 - Næringskomiteen

Generelt

Fellesforbundet organiserer arbeidstakere innenfor de fleste bransjer i Norge som møter internasjonal konkurranse. Tryggheten for våre arbeidsplasser er avhengig av at norske bedrifter samlet sett har vilkår som gjør dem i stand til å møte konkurransen og vinne oppdrag og kontrakter. Det forutsetter både høy produktivitet og gode rammevilkår. Det er avgjørende at det føres en næringspolitikk som evner å videreutvikle de bransjene og bedriftene vi allerede har.

Fellesforbundet er svært urolige over sysselsettingssituasjonen og utviklingen på arbeidsmarkedet. Lav oljepris og utsikter til fortsatt lav pris bidrar til at investeringsbeslutninger på norsk sokkel utsettes og modifikasjons- og utviklingsprosjekter stopper opp. Dette smitter fort over på leverandør- og verftsindustrien, og det nedbemannes nå i stor stil. Olje- og gassnæringen har de senere år utviklet seg til å være en viktig driver for store deler av næringslivet på fastlandet. Situasjonen merkes nå også der. Effektene oppveies noe i enkelte næringer ved at valutakursen samtidig har hatt en gunstig utvikling.

Leverandør- og verftsindustri

Regjeringen foreslår en tiltakspakke for økt sysselsetting på totalt 4 mrd. kroner. Intensjonen er god, og har vår fulle støtte. Utfordringen er at tiltakene ikke treffer godt nok. Til sammen 460 mill. kroner er satt av til vedlikehold og oppgradering av skip. Det er bra, men vi savner et kraftfullt program for fornyelse av fergeflåte og at bygging av nye kystvaktskip blir fremskyndet.

I Forsvarsdepartementets budsjett er anskaffelse av nye kystvaktskip delt i to prosjekt. Vi vil anmode Næringskomiteen om å medvirke til at disse prosjektene blir slått sammen fra 1+2 til 3 skip, og at det i Forsvarsdepartementets budsjett for 2016 settes av 30 mill. kroner for igangsetting av en felles definisjons- eller designfase mellom Forsvarsdepartementet og norsk industri. Fellesforbundet mener det vil kunne gi bedre skip til en lavere kostnad og en mer effektiv prosess.

Vi støtter regjeringens forslag over NFDs budsjett om å styrke innovasjonslånordningen i Innovasjon Norge med 28 mill. kroner, slik at det kan tas høyere risiko i prosjekt knyttet til nybygg i nærskipsfarten og at det settes av 12 mill. kroner til en vrakpantordning for kondemnering av gamle skip. Dette er gode bidrag i retning av en miljøvennlig fornyelse av den aldrende frakteflåten.

Reiseliv

Aktivitetsnedgangen i de oljerelaterte bransjene vil gi negative ringvirkninger også for andre bransjer, ikke minst for hoteller og andre overnattingsbedrifter. Reiselivsnæringen er avgjørende for å sikre sysselsettingen i mange deler av Norge. Den foreslåtte momsøkning på reiseliv kan være nok til å velte hoteller og aktører med lav lønnsomhet, med unødige bortfall av viktige arbeidsplasser over hele Norge som resultat. Fellesforbundet mener at virkningene av økningen i reiselivsmomsen ikke tilstrekkelig utredet, og at den ikke bør innføres før

tidligst etter at det er gjort. En slik utredning bør ta for seg hele momsregimet for overnattings- og serveringsnæringen, også take-away- og restaurantmoms.

I arbeidet med en ny stortingsmelding om reiselivet vil Fellesforbundet advare mot å fjerne Serveringsloven. Vi mener det er bedre å bygge opp under de profesjonelle og seriøse delene av utelivsbransjen ved å slå sammen serverings-, alkohol- og matloven til en næringslov for hotell og restaurantnæringen. Fellesforbundet mener meldingen må adressere arbeidet for økt seriøsitet, bl.a. ved å gi reiselivet mulighet til å velge å kunne operere uten å måtte håndtere kontanter

Forskning og virkemiddelapparat

Nye produkter og nye bedrifter skapes oftest som avleggere av eksisterende bedrifters markedskunnskap og kompetanse. Nyskaping i småbedrifter og gjennom grundere er viktig, men realiteten er at mesteparten av innovasjonen og de nye arbeidsplassene kommer i, og i tilknytning til, eksisterende bedrifter. Vi mener det er viktig at politikken og virkemiddelapparatet forholder seg til denne realiteten. Derfor er vi glad for styrkingen av miljøteknologiordningen i budsjettet for 2016.

Fellesforbundet mener at næringsrettet forskning må prioriteres, og at innsatsen må rettes mot næringer der vi har ledende posisjoner, som marin og maritim sektor, offshore-petroleumsnæringen, fornybar energi, klimaeffektive bygg og skogbaserte næringer. Det er i den sammenheng positivt at regjeringen vil bidra til å utvikle en sterk norsk havklynge. Gjennom forskningsprogrammer og støtteordningene til bedriftsintern forskning og utvikling må koblingen mellom den erfaringsbaserte kompetansen og forskning ute i bedriftene styrkes ytterligere. Det vil styrke våre komparative fortrinn og gi kompetente fagarbeidere større mulighet til å øke verdiskapingen. Styrkingen som foreslås av BIA og Forny 2020 er bra.

Verdikjeden skog og tre

Vi forventer at ambisjonsnivået og tiltakene fra det regjeringsoppnevnte utvalget Skog 22 følges opp i den kommende stortingsmeldingen som er varslet til våren. Fellesforbundet ber komiteen bidra til at Investinors mandat må endres slik at midlene som ble øremerket skogsindustri av den rødgrønne regjeringen i 2013, også kan investeres i modne bedrifter og produksjonsvirksomhet.

Det er nødvendig med strukturendringer for å få til rasjonell drift og større avvirkning av skog for å skape grunnlag for større verdiskaping av trevirke her i landet. Fellesforbundet har derfor etterlyst en avklaring av gevinstbeskatningen ved salg av skogbrukseiendommer. Vi støtter regjeringens forslag om at salg av skogbrukseiendommer kun skal gevinstbeskattes med satsen for alminnelig inntekt.

Regjeringen foreslår en økt bevilgning på 33 mill. kroner til økt skogplanting, gjødsling av skog og skogplanteforedling, som i følge FN's klimapanel er de mest kostnadseffektive klimatiltakene i skogen. Det er bra. Det som er mindre bra er at støtten til Treprogrammet (LMD, post 72) foreslås fjernet. Det inngir et meget uheldig signal i forkant av stortingsmeldingen og understøtter ikke at verdikjeden skog og tre er en sentral del på veien mot lavutslippssamfunnet og en fremtidig bioøkonomi.